A Orationibus nõ semel. Sequitur paulo pòst, Hermodorũ quendam Ephesiũ exulantem in Italia. Hic ille est Hermodorus qui propter leges latas, Epheso exulare iussus est. ad quem scribẽs Heraclitus Ephesius cognomẽto Scotinus, ita inquit. ἴσασί με ἑρμόδωρε συνπεχνητέοντα σοι τοὺς νόμους, καὶ με ἐλάβετε βόλον. Quibus uerbis innuit se ob id in exilium actũ, quod consiliũ cõmunicasset cum Hermodoro in ferendis legibus, cum tamen Laertius scribat rogatũ fuisse ab Ephesijs ut leges ipsis ferret, idq; facere recusauisse propterea quòd assueti iam essent prauis moribus & institutis. dicit tamẽ ipse se inuisum esse suis ciuibus ob id quod ἀγέλαστος esset, nẽpe quasi ob misanthropiam id faceret. ἐγνώκασι γὰρ μὴ γελῶντα, καὶ πάντας μεταμορφοῦντα, ἐξιέναι τῆς πόλεως. Cicero aũt lib. 5. Tuscul. ob aliam causam in exilium eum actũ esse scripsit. Est, inquit, apud Heraclitũ physicũ de principe Ephesiorũ Hermodoro, uniuersos ait Ephesios esse morte mulctandos, quòd cum ciuitate expellerent Hermodorũ, ita locuti sunt, Nemo de nobis unus excellat: sed si quis extiterit, alio in loco & apud alios sit. Ipse autẽ Heraclitus ita scribit, ἑρμόδωρος ἐλαύνεται νόμους γράφων, ἡράκλειτος ἐλαύνεται ἀσεβείας. Sed Cicero cũ Laertio itidẽ fermè retulit, qui de hoc ita scribit, καθάπερ δὲ τὴν ἐφεσίων, ἐπὶ ᾧ τὸν ἑταῖρον ἐκβαλεῖν ἑρμόδωρον, εἰς ὃς, φασίν, ἄξιον ἐφεσίοις ἥβης δὸν ἀφανεῖν πᾶσιν, καὶ τοῖς ἀνήβοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵλινες ἑρμόδωρον ἑαυτῶν ὄνησιν ἐξέβαλον, λέγοντες, ἡμέων μηδὲ εἷς ὄνησιος ἔστω. εἰ δέ τις τοιοῦτος, ἄλλῃ τε καὶ μετ' ἄλλων. Itidẽ etiã Strabo lib. 14. ἄξιον ἐφεσίοις ἥβης δὸν ἀπάγξασθαι, οἵτινες ἑρμόδωρον ἄνδρα ἑαυτῶν ὄνησιν ἐξέβαλον, φάντες ἡμέων μηδεὶς ὄνησιος ἔστω. εἰ δὲ μὴ ἄλλῃ τε καὶ μετ' ἄλλων. Vnde autem, inquit, Ro. leges quasdã cõscripsisse. Plinius li. 34. Fuit & Hermodori Ephesij statua in comitio, legũ quas Decemuiri scribebãt, interpretis, publicè dicata. Ex eadem lege. Cap. 15.

Cneus Flauius Scriba surreptũ librũ populo tradidit.) Meminit huius historiæ Liuius lib. 9. ab Vrbe condita circa finẽ. De hoc Flauio Cicero pro Muræna, Posset agi lege nécne, inquit, pauci quondã sciebant. fastos enim uulgo non habebant. Erant in magna potẽtia qui consulebãtur: à quibus etiam dies tanquã à Chaldæis petebantur. Inuẽtus est Scriba quidã, Cneus Flauius, qui cornicum oculos confixerit, & singulis diebus ediscendos fastos populo proposuerit, & ab ipsis cautis iurisconsultis eorum sciẽtiam compilarit. Valerius lib. 2. cap. 1. Ius ciuile per multa secula inter sacra ceremonias deorum immortalium abditum, solisq; pontificibus notum, Cneus Flauius libertino patre genitus, & Scriba, cum ingẽti nobilitatis indignatione factus Aedilis Curulis, uulgauit, & fastos penè toto foro exposuit. Cornicum oculos configere, ut id obiter dicamus, Cicero in exẽplo superiori pro eo posuit, quod est callidos & uersutos homines uersutia & calliditate supplantare & eluctari. Vt enim clauus clauo truditur, sic uafritia uafer, & ars eluditur arte. Vnde Aristoteles in politicis, καὶ χρήσιμοι οἱ πόνηροι εἰς τὰ πόνηρα. ἥλῳ γὰρ ὁ ἦλος ὥσπερ ἡ παροιμία. Vtiles, inquit, improbi ad improba transigenda. clauus enim clauo, ut est in prouerbio. Cicero pro Flacco, Hic Hercule cornici oculum, ut dicitur. nam hunc Hermippum hominem eruditum ciuem suum, cui debebat esse notissimus percussit. eius enim fide pecuniam sumpsit à Fusijs. Ac si diceret, ueteratorem & perastutum hominem ueteratoria fraude subuertit. Huic non absimile est quod Plautus sublinere os appellare solet, ut in Aulul.

B

Fidei censebam maxumam multo fidem
Esse, ea subleuit os mihi penissimè.

Tracta locutio à genere ludi, quo dormientibus ora fuligine inficiuntur. Hanc Ciceronis locutionem Hieronymus in prefatione Paralipomenôn imitatus est his uerbis, Nũc uerò cum pro uarietate regionũ diuersa ferãtur exemplaria, & germana illa antiquaq; trãslatio corrupta sit atq; uiolata, nostri arbitrij putas, aut è pluribus iudicare quid uerũ sit, aut nouum opus in ueteri opere condere, illudẽtibusq; ludeis, corniciũ, ut dicitur, oculos configere. id est materiã eludendi nostri ludæis preripere, qui cum se credant solos habere literarum sacratũ ueritatem, ludibrio nos habẽt propter uulgatas translationes. Vtinã uerò prodeat nobis superstitibus Tribonianus alter, qui cornicũ oculos iurisconsultis nostri tẽporis cõfigat, id est qui tot uoluminũ aceruos, quot ne Ptolemæi quidẽ bibliotheca caperet, certo quodã numero circunscribat: sed ita, ut ad uiuum resecet, ne æternum hoc tædiũ perferamus hominum ineptorum, qui citãdis Bartholo, Baldo, Alexando, Panormitano, Barbatio, collectimq; cæteris iuris